

Vi&#c ng&#i Vi&#t Nam chia r&# thì h&# u nh&# ai cũng bi&#t.

Nhi&# u ng&#i, ph&#i nói là r&#t nhi&# u ng&#i, th&#ng nói: m&#t ng&#i Vi&#t Nam thì h&#n m&#t ng&#i Nh&#t; hai ng&#i Vi&#t Nam thì b&#ng hai ng&#i Nh&#t; nh&#ng ba ng&#i Vi&#t Nam thì l&#i thua ba ng&#i Nh&#t. L&#i có ng&#i k&# chuy&#n c&#i: N&#u b&# r&#t xu&#ng m&#t cái h&# sâu, ba ng&#i Nh&#t s&# tìm cách k&#nh nhau và kéo nhau lên m&#t đ&#t; còn ba ng&#i Vi&#t Nam thì không bao gi&#: Khi ng&#i này tìm cách tr&#o lên thì hai ng&#i kia s&# n&#m chân kéo xu&#ng!

Vi&#c ng&#i Vi&#t Nam chia r&# thì h&# u nh&# ai cũng bi&#t. Nh&#, đã lâu, trong m&#t l&#n trò chuy&#n, nghe m&#t trí th&#c Vi&#t Nam ra v&# u th&#i m&#n th&#, than th&# là s&#c m&#nh c&#a c&#ng đ&#ng ng&#i Vi&#t h&#i ngo&#i s&# gia tăng g&#p b&#i n&#u m&#i ng&#i bi&#t ng&#i l&#i và làm vi&#c chung v&#i nhau, m&#t ng&#i b&#n ngo&#i qu&#c, v&#n là m&#t h&#c gi&# chuyên v&# Vi&#t h&#c, c&#i đ&#p: “N&#u bi&#t đoàn k&#t thì đâu còn là ng&#i Vi&#t n&#a!” T&#t c&# ng&#i Vi&#t Nam đ&#ng đó đ&#u im l&#ng. Làm sao mà c&#i l&#i đ&#c ch&#?

Mà đâu ph&#i ch&# có ng&#i Vi&#t h&#i ngo&#i m&#i chia r&#. Lâu nay b&# máy tuyên truy&#n c&#a chính ph&# Vi&#t Nam th&#ng tô v&# hình &#nh m&#t đ&#ng c&#ng s&#n đoàn k&#t, lúc nào cũng nh&#t trí và th&#ng yêu nhau. S&# th&#t đâu ph&#i nh&# v&#y. Trong bài h&#i ký “Nh&#ng k&# ni&#m v&# Bác H&#”, Hoàng Tùng, nguyên t&#ng biên t&#p báo Nhân Dân và nguyên u&# viên Ban bí th&# trung &#ng đ&#ng, vi&#t m&#t trong nh&#ng n&#i đầu l&#n c&#a H&# Chí Minh là:

“N&#i đầu th&# b&#y là s&# b&#t hoà gi&#a m&#y ng&#i l&#nh đ&#o c&#a ta. Không ph&#i m&#i vi&#c đ&#u êm đ&#p c&#. H&# nh&#t trí v&#i nhau v&# quan đ&#m đánh M&#, nh&#ng quan đ&#m qu&#c t&# không th&#ng nh&#t, v&# quan h&# cá nhân v&#i nhau không thu&#n l&#i. Sau này Bác b&#o tôi vi&#t bài : “ Nâng cao đ&#o đ&#c cách m&#ng, quét s&#ch ch&# nghĩa cá nhân ”. Ý Bác là mu&#n nói m&#y ông này. Bài đó tôi vi&#t Bác s&#a l&#i nhi&#u. Sau Bác nói anh T&# H&#u cũng s&#a n&#a. Tôi đ&#c bi&#t t&# năm 1966, c&# m&#i chi&#u th&# b&#y, Bác l&#i cho làm c&#m và nói: “ M&#y chú c&# đ&#n đây ăn c&#m vui v&# v&#i nhau, có gì khúc m&#c c&# nói h&#t ra, không nên đ&# b&#ng ”. Anh Nguy&#n Chí Thanh làm th&# ký cho nh&#ng cu&#c đó cho đ&#n khi anh đi vào Nam. Sau anh Lê Văn L&#ng nói l&#i v&#i tôi là h&# c&# đ&#n ăn c&#m, chén h&#t r&#i h&# v&#, ch&#ng ai nói v&#i ai đ&#u gì. N&#u không bi&#t vi&#c này thì không hi&#u h&#t t&#i sao trong di chúc Bác l&#i đ&#n ph&#i đoàn k&#t toàn Đ&#ng, t&# Trung &#ng đ&#n đ&#a ph&#ng. Trên mà đã đoàn k&#t r&#i thì c&#n gì nói đ&#n c&# s&#n&#a. Trên đoàn k&#t mà đ&#i không thì l&#i thôi

to, các ông trả cho chết. Chính vì thế mà bác rất buồn. Có thể có một vài hiện tượng, có đáng chú ý nào đó muốn viết về Bác, Bác biết hết, nhưng Bác không quan tâm. Tuy nhiên, trong bài này, tôi sẽ không nói về sự chia rẽ. Tôi chỉ chú ý đến sự kiên: Nguyễn Việt, với tư cách cá nhân, thì giỏi; nhưng với tư cách một tập thể, thì dở. Tập thể càng lớn thì càng dở. Ba người họp lại thì không bằng ba người Nhật. Hàng chục triệu người họp lại thì, nếu không làm nô lệ, cũng chỉ làm đày tớ, hoặc may lắm, làm thuê làm mướn cho người Nhật. Chú ý vì, từ đó, tôi liên tưởng đến một chuyên khác: Tình thân tình bạn của người Việt.

Số nhà và họ tên ở Trung tâm Thương mại Quốc tế ở Sài Gòn vào ngày 29/10/2002 đến đến cái chết của hơn 60 người. Đó là một trong những trận hỏa hoạn lớn nhất và làm nhiều người chết nhất trong thành phố. Theo thông tin thu được từ báo chí trong nước, phần lớn người chết là trẻ em và người già là một số họ tên kinh hoàng. Nhiều xe cứu hỏa không đến hiện trường được vì bị hỏa hoạn xăng dầu cản trở; nhiều chiếc khác, đến rồi rồi, mà phát hiện là không có nước, v.v... Còn chung quanh khu hỏa hoạn, người người xúm vào xem đông nghịt. Nhưng chủ yếu là để xem. Xem nhiều người chết tán loạn trên đường; có người vì chủ nóng không nín và có lỗi, cũng vì quá tuyệt vọng, nhẩy xuống từ các tầng cao xuống đất, nếu không chết thì cũng bị thương tật. Cũng có một số người liều mình tìm cách cứu các nạn nhân, nhưng thế nào, số người cứu không nhiều; và thế hai, nếu bắt nạt và có kế hoạch hành động sáng suốt nhất (những thang tre từ các tòa nhà bên cạnh hay làm "kim tự tháp" người để cứu người nạn nhân trên cao) lại là người ngoi quóc!

Lại nhớ đến chuyên khác: Cũng vào tháng 10 năm 2002, bên ngoài bờ biển đã đổ bom tấn một trung tâm du lịch đông đúc ở Bali (thuộc Indonesia) làm cho 202 người chết, trong đó có 88 người Úc. Phần lớn các du khách Úc đang ở Bali lúc xảy ra khi nạn nhân nhiều người khâm phục: Ngay sau khi tai nạn xảy ra, họ hỗ trợ các bác sĩ và y tá Úc đang du lịch tại Bali đưa đến vào các bệnh viện để phẫu thuật cứu giúp các nạn nhân; hàng trăm người khác lập lại ngay trước các bệnh viện để lấy các chi tiết của thiệt hại liên quan đến các nạn nhân: người nào bị chết; người nào bị thương, mức độ bị thương như thế nào, v.v... để cung cấp thông tin cho thân nhân của họ cũng như cho chính phủ Úc. Trong nhiều ngày liền, hình ảnh những chiếc liên tục trên tivi là hình ảnh của những người làm việc thiện nguyện như thế: Việc làm của họ tuy có tính chất từ phát nhưng vô cùng nhanh chóng, nhiệt tình, tận tâm và có hiệu quả.

Và không thể không nhớ đến hình ảnh của người Nhật trong cơn động đất và sóng thần dữ dội giết chết cả hàng chục ngàn người vào tháng 3 vừa qua: Nhưng người, một buồn bã, lặng lẽ sắp hàng chờ mua các nhu yếu phẩm hiếm hoi còn sót lại trong các siêu thị. Không khóc lóc. Không chen lấn. Không giành giật.

Nhưng sẽ so sánh ở trên không nhằm mục đích cho người Úc hay người Nhật, với tư cách cá nhân, thì tốt hơn người Việt. Không, tôi không có ý gì. Ở Việt Nam không hiếm người tốt và lúc nào cũng sẵn lòng giúp đỡ người khác. Rất thường gặp ở Việt Nam cái tình nghĩa dẫu, thiêu thân cứu người, thậm chí thiêu thân cứu người sang nhà hàng xóm; khi một gia đình nào đó có tang hoặc có tiệc thì hàng xóm xúm lại, khi thì phở nấu nướng, người thì phở súp xúp bàn ghế, v.v... Nhưng nhưng cái gì, một phần, chỉ có tính cách cá nhân, phần khác, thường chỉ giỏi hơn trong phạm vi làng xã. Đối diện với những biến cố lớn, với tư cách một tập thể, hình ảnh người bắt nạt của người Việt là một đám đông hoặc thối hoặc hoang loạn. Tại sao như thế?

Tình th^h n t^p th^h

Tác Giả: Nguyⁿ H^ong Qu^c

Thứ Ba, 26 Tháng 7 Năm 2011 20:11

Chúng ta hay nói m^t trong nh^ong đⁱc đⁱm l^on nh^t c^a dân t^c và văn hóa Vi^t Nam là tình th^h n c^ong đⁱng ho^c tình th^h n t^p th^h. Nh^ong khuy^t đⁱm l^on nh^t c^a ng^o i Vi^t Nam cũng chính là ^o lãnh v^c c^ong đⁱng và t^p th^h ^oy. Ch^o không phⁱ ^o cá nhân. T^oi sao nh^o th^h?

Tôi nghĩ nguyên nhân chính là chúng ta ch^o a quen v^o i ki^ou sinh ho^t c^a m^t xã h^oi dân s^o (civil society). Th^o thôi.

Mà xã h^oi dân s^o l^oi là m^t chuyⁿ dài và ph^oc t^p. S^o t^o t^o bàn sau.